

Nr 89.

Av herr **Bäcklund**, om visst undantag till förmån för riksdagens vaktmästare från gällande avlöningsreglementen för verk och inrättningar i statsförvaltningen.

I avlöningsreglementena för de reglerade verken, tillhörande statsförvaltningen, finnes stadgat, att, om den, som från icke-ordinarie befattning vinner befordran till ordinarie tjänst, innehar sådan anställning i statens tjänst, som i avseende å tjänstgöringens art och omfattning finnes svara mot, vara jämförbar med eller högre än den ifrågavarande ordinarie tjänsten, må för bestämmande av hans begynnelselönen i denna tjänst och sedermera för hans uppflyttning till högre löneklass tillgodoräknas honom den tid utöver tre år, under vilken han efter fyllda 18 år i en följd innehafvt dylik anställning.

På grund av detta stadgande äger icke en vid riksdagen tillfälligt anställd vaktmästare, förutsatt att han icke innehar extra ordinarie — mera stadigvarande — anställning inom statsförvaltningen — jag syftar på de medgivanden som riksdagen tidigare i dylika fall lämnat åt vissa tjänstemän i riksdagen (statsutskottets utlåtande nr 64/1931) — rätt att, vid erhållandet av ordinarie anställning inom samma förvaltning, tillgodoräkna sig sin tjänstgöring i riksdagen, emedan densamma icke kunnat fortlöpa i en följd.

Detta vill med andra ord säga att dessa vaktmästare, vilka huvudsakligen utgöras av sådana som under tiden mellan riksdagarna i bästa fall få nöja sig med ett kortare tillfälligt arbete, ett semestervikariat eller dylikt, att de, då de äntligen efter många och långa år, som de oftast måst genomleva under stora försakelser, lyckas erhålla en ordinarie tjänst, måste konstatera, att de icke hava någon som helst möjlighet att, vid frågan om deras placering i löneklass, få tillgodoräkna sig sin tjänstgöring i riksdagen, trots att de — det finns sådana fall att peka på — icke blott hava tjänstgjort ända upp till 10 à 15 riksdagar i följd, utan också nedlagt ett synnerligen intresserat och högt skattat arbete.

Under sådant förhållande och då det kan ifrågasättas om det i verkligheten kan anses vara riksdagsvaktmästarna själva eller de utomordentligt svåra förhållanden, vilka under de senaste femton åren varit rådande på arbetsmarknaden, som varit den yttersta orsaken till att dessa vaktmästare icke hava lyckats i sina strävanden att få en sammanhängande tjänstgöring, måste man endast anse det som en gärd av rättvisa, om riksdagen beslutade om ett sådant undantag från stadgandena i 11 § i ovan omförmälda avlöningsreglementen, att deras egna

vaktmästare finge rätt att, vid erhållandet av ordinarie anställning inom statsförvaltningen, tillgodoräkna sig sin tjänstgöring i riksdagen. Detta så mycket mera som riksdagen, då det exempelvis gällt att bestämma pensionsbeloppen åt vissa sina befattningshavare, medgivit dem rätt att räkna varje riksdagsperiod som helt kalenderår (bankoutskottets utlåtande nr 14/1933).

Slutligen skall i detta sammanhang endast erinras om det av kanslideputerade vid 1928 års riksdag i ovanberörda spörsmål gjorda uttalandet (bankoutskottets memorial nr 55/1928).

I yttrande över en av riksdagens vaktmästare angående deras lönefråga den 28 februari 1928 till ledamöterna av talmanskonferensen överlämnad framställning anförde nämligen kanslideputerade bland annat följande:

»För främjande av det med den förevarande framställningen avsedda ändamålet torde dock enligt kanslideputerades mening vissa åtgärder kunna ifrågasättas. Hit är att räkna, att tjänstgöring i riksdagen skulle vid sökande av statstjänst få tillgodoräknas vederbörande vaktmästare såsom om den vore fullgjord inom statens tjänst. Härigenom bereddes de enbart inom riksdagen tjänstgörande vaktmästarna en förmån vid sökande av ordinarie statsanställning. En sådan förmån synes i och för sig billig, då berörda tjänstgöring icke i någon mån kan anses vara av mindre krävande art än annan dylik tjänstgöring inom statsförvaltningen.

Införandet av här avsedda tjänsteberäkning skulle visserligen innebära ett avsteg från bestämmelserna i 11 § av kungl. kungörelsen den 6 juni 1925 (nr 270) angående ändrad lydelse i vissa delar av avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451) för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk tillhörande den civila statsförvaltningen, ävensom från motsvarande stadgande i kommunikationsverkens avlöningsreglemente, vilket återfinnes i 11 § avlöningsreglementet den 19 juni 1919 för tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk, enligt denna paragrafs ändrade lydelse genom kungörelsen den 21 juni 1922 (nr 278). Enär emellertid Kungl. Maj:t i fråga om tillgodoräkning av förordnanden vid befordran till högre tjänst än den innehavande i vissa fall ansett tjänstgöring i riksdagen likställd med tjänstgöring inom statsförvaltningen, synes den omständigheten, att tjänstgöring inom riksdagen på grund av att densamma ej kunnat äga rum i en följd, icke böra utgöra hinder för att en tillgodoräkning i här avsedda fall må äga rum. En särskild bestämmelse om tillgodoräknande av tjänstgöring såsom vaktmästare i riksdagen torde vara erforderlig, enär tjänstgöring i en följd förutsatts såsom villkor för tillgodoräknande av dylik tid vid erhållande av första ordinarie statsanställning i åberopade 11 § 1 mom. i avlöningsreglementet för kommunikationsverken.

Därest bestämmelser om en sådan rätt till tillgodoräkning av tjänstgöring i riksdagen såsom vaktmästare komme till stånd, borde desamma, för att lända så många som möjligt av riksdagsvaktmästarna till fördel, givas retroaktiv verkan.

Under åberopande av det anförda vågar jag vördsamt hemställa,

att riksdagen ville besluta om sådant undantag från stadgandena i avlöningsreglementena för de verk och inrättningar, som tillhöra statsförvaltningen, att vaktmästare som tjänstgjort i riksdagen finge rätt att, vid erhållandet av ordinarie anställning inom samma förvaltning och vid bestämmande av hans begynnelöön i sådan tjänst samt sedermera för hans uppflyttning till högre löneklass, tillgodoräkna sig sin tjänstgöring i riksdagen, oaktat desamma på grund av tjänstgöringens art icke kunnat förlöpa i en följd samt att nämnda tillgodoräkningsrätt måtte, såsom kanslideputerade uttalat, givas retroaktiv verkan.

Stockholm den 18 januari 1935.

Helge Bäcklund.

